

अध्याय ७ वा.

श्रीगणेशायनमः ॥ श्रीसरस्वत्यैनमः ॥ श्रीगुरुभ्योनमः ॥

श्रीकुलदेवतायैनमः ॥ श्रीसीतारामचंद्राभ्यांनमः ॥

॥ श्रीसद्गुरुसाईनाथायनमः ॥

आतां पूर्वकथेची संगती । स्मरणपूर्वक आणूं चितीं ॥
देउळांच्या जीर्णोद्धारार्थीं । कैसी प्रीति बाबांस ॥ १ ॥
परोपकारार्थ कैसे श्रमत । कैसे निजभक्ता सांभाळीत ॥
कैसा निजांगें देह झिजवीत । दुःखेही सोशीत भक्तांचीं ॥ २ ॥
समाधी समवेत खंडयोग । धोती पोती इत्यादि प्रयोग ॥
कदा करपदशिरवियोग । कदा संयोग पूर्ववत् ॥ ३ ॥
हिंदू म्हणतां दिसत यवन । यवन म्हणतां हिंदू सुलक्षण ॥
ऐसा हा अवतार विलक्षण । कोण विचक्षण वर्णील ॥ ४ ॥
जात हिंदू कीं मुसलमान । थांग न लागला अणुप्रमाण ॥
उभय वर्गा समसमान । जयांचें वर्तन सर्वदा ॥ ५ ॥
रामनवमी हिंदूंचा सण । करवीतसे स्वयें आपण ॥
सभामंडपीं पाळणा बांधवून । कथा कीर्तन करवीत ॥ ६ ॥
चौकांत सन्मुख लागे पाळणा । करवूनि घेती रामकीर्तना ॥
तेचि रात्रीं संदल मिरवणा । अनुज्ञा यवनांही देत ॥ ७ ॥

जमवून जमतील तितुके यवन । समारंभें संदल भिरवण ॥

उभय उत्सव समसमान । घेत करवून आनंदें ॥ ८ ॥

येतां रामनवमीचा दिवस । कुस्त्या लावण्याची हौस ॥

घोडे तोडे पगड्या बक्षीस । अति उल्हास घावया ॥ ९ ॥

सण गोकुळअष्टमी आला । करवून घेती गोपाळ काला ॥

तैसीच ईद येतां यवनांला । निमाजाला अटकना ॥ १० ॥

एकदां आला मोहरमाचा सण । आले मशीदीस काहीं यवन ॥

म्हणती एक ताजा बनवून । करुं भिरवण ग्रंमांत ॥ ११ ॥

आज्ञेसरसा ^{नववून} ताजा झाला । चार दिवस ठेवूही दिवला ॥

पांचवे दिवशीं खालीं काढिला । नाहीं मनाला सुख दुःख ॥ १२ ॥

अविध म्हणतां विधितकान । हिंदू म्हणता सुंता प्रमाण ॥

ऐसा ना हिंदू ना यवन । अवतार पावन साईचा ॥ १३ ॥

हिंदू म्हणावें जरीं तयांस । मशीदींत सदां निवास ॥

यवन म्हणावें तरी हुताश । अहर्निश मशीदीं ॥ १४ ॥

मशीदींत जात्याचें दळण । मशीदींत घंटाशंखवादन ॥

मशीदींत अग्निसंतर्पण । मुसलमान कैसे हे ॥ १५ ॥

मशीदींत सदैव भजन । मशीदींत अन्नसंतर्पण ॥

मशीदींत अर्घ्य-पाद्य-पूजन । मुसलमान कैसे हे ॥ १६ ॥

म्हणावी जरी म्ळेच्छ जाती । ब्राह्मणोत्तम पूजन करिती ॥

अग्निहोत्री लोट्यांगणीं येती । त्यागूनि स्फीती सोंवळ्याची ॥ १७ ॥

ऐसे जन विस्मित चितीं । पाहूं येती जे जे प्रचीति ॥

तेही तैसेच आपण वर्तवी । मूग मिळिती दर्शनें ॥ १८ ॥

तरी जो सर्वदा हरीसी शरण । त्या काय म्हणावें हिंदु वा यवन ॥
असो शूद्र अतिशूद्र यातीविहीन । जाती न प्रमाण अणुमात्र ॥ १९ ॥

नाहीं जयास देहाभिमान । असो हिंदू वा मुसलमान ॥
सकल वर्णा समसमान । तथा न भिन्नपण जातीचें ॥ २० ॥

फकीर पंक्तीसी मांस भोजन । अथवां यदृच्छा मत्स्यसेवन ॥
तेथेंच तोंड घालितां श्वान । विटे न मन जयाचें ॥ २१ ॥

चालूवर्षाचा धान्याचा सांठा । कृषीवल करितो बांधोनि मोटा ॥
कीं पुढील सालीं आलिया तोटा । वेळीं पुरवठा होईल ॥ २२ ॥

तैसें संग्रहीं गव्हांचें पोतें । दळाया मशीदींत असे जातें ॥
पाखडावया सूपही होतें । न्यून नव्हतें संसारास ॥ २३ ॥

सभामंडपीं शोभायमान । सुंदर खासें तुलसी वृंदावन ॥
तेथेंच एक लांकडी स्यंदन । अति सुलक्षण कांतीव ॥ २४ ॥

होतें कांहीं पुण्य गांठीं । तेणें या सद्वस्तूची झाली भेटी ॥
ऐशी दृढ सांठवा हृदय संपुटीं । पडेना तुटी आमरणांत ॥ २५ ॥

कांहीं पूर्वार्जित सभाग्यता । तेणें हे पाय आले हाता ॥
मनास लाभली शांतता । निश्चितता ही प्रपंचीं ॥ २६ ॥

पुढें कितीही सुखसंपन्न । झालों तरी तें सुख नये परतोन ॥
जें श्रीसाई समर्थ समागमजन्य । भोगितां धन्य झालों मी ॥ २७ ॥

१ हा एक सुंदर, कातीव लांकडी रथ शिरडीस मशिदीचे मंडपांत असतो हा इंदूरचे बाबांचे प्रेमळ भक्त रा. रा. बाळासाहेब रेगे, दाजीसाहेब अवस्थी वगैरेनीं उत्सवाचे दिवशीं गांवांत मिरवणूकीचेसाठीं संस्थानास अर्पण केला आहे.

स्वानंदकै चिद्धन साई । काय वानूं त्याची नवलाई ॥
 जो जो रातला त्याच्या पायीं । तो तो ठायींच बैसविला ॥२८॥
 अजिन दंडधारी तापसी । हरिद्वारादि तीर्थवासी ॥
 तडी तापडी आणि संन्यासी । त्यागी उदासी बहु येती ॥ २९ ॥
 बोले चाले हसे उदंड । जिव्हेस अह्या मालीक अखंड ॥
 नावडे वाद किंवा वितंड । निकट दंड सर्वदां ॥ ३० ॥
 तापस वृत्ति शमी दांत । वाचा स्त्रवे पूर्ण वेदांत ॥
 कोणाही न लागला अंत । अखेरपर्यंत बाबांचा ॥ ३१ ॥
 राव असो वा रंक । समसाम्य सकळां निष्टक ॥
 लक्ष्मी पुत्र वा भिकारी खंक । उभयांस एकचि माप तेथें ॥ ३२ ॥
 कोणाचे बरें वाईट कर्म । जाणतसे जीवां आंतुलें मर्म ॥
 सांगून देत खूण वर्म । आश्चर्य परम भक्तांना ॥ ३३ ॥
 जाणपणाचें तें साठवण । नेणतपणाचें पांघरूण ॥
 मान संपादन जयास शीण । एवं लक्षण श्रीसाई ॥ ३४ ॥
 काया जरी मानवाची । करणी अपूर्व देवाची ॥
 शिरडोंत प्रत्यक्ष देव तो हाची । भाविती हेंचि जन सारें ॥ ३५ ॥
 काय बाबांचे चमत्कार । किती म्हणून मी वणूं पामर ।
 देवा देउळांचेही जीर्णोद्धार । बाबांनीं अपार करविले ॥ ३६ ॥

१ हा दंड म्हणजे हात दीडहात लांब आणि चांगला पायाचे आंगठ्याएवढा जाड असा मजबूत काळ्या लांकडाचा सटका जो बाबांचे पाशीं नित्य असे. मशिदीतून चावडीत जातांना आणि तेथून मशिदीत परत येताना बाबा एका हातांत त्यांची चिलीम व तंबाखूची पुरचुंडी आणि दुसरे हातांत हा त्यांचा सटका असें बरोबर घेऊन नित्य जात व येत.

शिरडीस तात्या पाटीला हातीं । शनी गणपती शंकरपार्वती ॥
 ग्रामदेवी आणि मारुती । यांचीही सुस्थिती लाविली ॥ ३७ ॥
 लोकांपासूनि दक्षिणामिषें । घेत असत बाबा जे पैसे ॥
 कांहीं धर्मार्थ वाटीत जैसें । कांहीं तैसेच ते देत ॥ ३८ ॥
 कोणास रोज रुपये तीस । कोणास दहा पंधरा, पन्नास ॥
 ऐसें मन मानेल त्यांस । वांटीत उल्हास वृत्तीनें ॥ ३९ ॥
 हा तो सर्व धर्माचा पैसा । घेणारासही पूर्ण भरंवसा ॥
 विनियोगही व्हावा तैसा । हीच मनीषा बाबांची ॥ ४० ॥
 असो कित्येक दर्शनें पुष्ट । कित्येक झाले दुष्टांचे सुष्ट ॥
 कित्येकांचें गेलें कुष्ट । पावले अभीष्ट किती एक ॥ ४१ ॥
 न घालिता अंजन पाला रस ॥ कितीक अंध झाले डोळस ॥
 आले पाय कितीक पंगूस । केवळ पायांस लागतां ॥ ४२ ॥
 महिमा त्यांचा अनिवार । कोणा न लागे त्यांचा पार ॥
 यात्रा येऊं लागली अपार । अपरंपार चौबाजू ॥ ४३ ॥
 धुनी निकट तेच स्थानीं । मलमूत्रातें विसर्जनी ॥
 कधीं पारोसें कधीं स्नानीं । नित्य ध्यानीं निरत जे ॥ ४४ ॥
 डोईस सफेत पागोटें खासें । स्वच्छ धोतर लावीत कासे ॥
 अंगांत सदरा कीं पैरण असे । पेहराव ऐसा आरंभीं ॥ ४५ ॥
 आरंभीं गांवीं वैद्यकी करीत ॥ पाहून पाहून दवा देत ॥
 हातालाही यश बहुत । हकीम विख्यात जाहले ॥ ४६ ॥
 एकदा एका भक्ताचे डोळे । सुजूनि झाले लाल गोळे ॥
 रक्तबंबाळ दोनी बुबळें । वैद्य न मिळे शिरडींत ॥ ४७ ॥

भक्त विचारे भाविक भोळे । बाबांस दाखविते झाले डोळे ॥
 विवे ठेचूनि करविले गोळे । सत्वर ते वेळे बाबांनीं ॥ ४८ ॥
 कोणी घालील सुरम्याच्या काड्या।कोणी गाईच्या दुधाच्या घड्या॥
 कोणी शीतळ कापुराच्या वड्या । देईल पुड्या अंजनाच्या ॥४९॥
 बाबांचा तो उपायचि वेगळा । स्वहस्ते उचलिला एकेक गोळा ॥
 चिणूनि भरला एकेक डोळा । फडका वाटोळा वेष्टिला ॥ ५० ॥
 उदयीक डोळ्याची पट्टी सोडिली । वरी पाण्याची धार धरिली॥
 सूज होती ती सर्व निवळली । बुबुळें जाहलीं निर्मळ ॥५१॥
 डोळ्या सारिखा नाजूक भाग । नाहीं बिब्याची झाली आग ॥
 बिब्यानें दवडिला नेत्र रोग । ऐसे अनेग अनुभव ॥५२॥
 धोती पोती तयां अवगत । नकळत एकांत स्थळीं जात ॥
 स्नान करितां आंतडी ओकीत । धुऊन टाकीत वाळावया ॥ ५३ ॥
 मशीदीहून जितका आंड । तितकेंच पुढें वडाचें झाड ॥
 तयाहीपलीकडे एक आंड । दों दिवसा आड जात ते ॥५४॥
 भर दुपारीं प्रखर ऊन । कोणी न तेथें ऐसें पाहून ॥
 स्वयें आडांतून पाणी काढून । मुख मार्जन करीत ॥५५॥
 असो ऐशिया एका प्रसंगीं । बैसले असतां स्नानालागीं ॥
 आंतडी काढूनि लागवेगीं । धुऊं ते जागीं लागले ॥५६॥
 अजा मारितां तिची आंतडी । बाह्याभ्यंतर करुनि उघडी ॥
 धुऊनि घालिती घडीवर घडी । निर्मळ चोखडी करितात ॥५७ ॥
 तैसीच आपुली आंतडी काढून । आंतून बाहेर स्वच्छ धुऊनि ॥
 पसरलीं जांबाचे झाडावरुनी । आश्चर्य जनीं बहु केले ॥ ५८ ॥

ज्यांहीं ही स्थिति डोळां देखिली । त्यांतील कांहीं ह्यात मंडळी ॥
 आहेत अजून शिरडींत उरली । म्हणती वल्ली तो अपूर्व ॥ ५९ ॥
 कधीं लावीत खंडयोग । करीत हस्तपादादि विलग ॥
 ऐसे मशीदींत जागोजाग । अवयव अलग ते पडत ॥ ६० ॥
 देह ऐसा खंड विखंड । देखावा तो भयंकर प्रचंड ॥
 पाहूं धांवत लोक उदंड । बाबा अखंड त्यां दिसती ॥ ६१ ॥
 पाहूनि एकदां ऐसा प्रकार । पहाणारा घाबरला फार ॥
 कोणा दुष्टें बाबांस ठार । केलें अत्याचार हो ॥ ६२ ॥
 मशीदींत ठिकठिकाणीं । अवयव दिसती चार ही कोणीं ॥
 रात्र मध्यान्ह जबळीं न कोणी । चिंता मनीं उड्डवली ॥ ६३ ॥
 जावें कोणास सांगावयाला । होईल उलट टांगावयाला ॥
 ऐसा विचार पडला त्याला । जाऊनि बैसला बाहेर ॥ ६४ ॥
 असेल साईचा हा योग कांहीं । हें तो त्याच्या स्वप्नींही नाही ॥
 पाहोनि छिन्नभिन्नताही । भीती हृदयीं धडकली ॥ ६५ ॥
 कोणास तरी कळवावा प्रकार । मनांत त्याचे येई फार ॥
 परी मीच ठरेन गुन्हेगार । प्रथम खबर देणारा ॥ ६६ ॥
 म्हणून कोणास सांगवेना । येत मनांत असंख्य कल्पना ॥
 म्हणून पहाटे जाऊन पुन्हां । पहातां मना विस्मित ॥ ६७ ॥
 अदृश्य पूर्वील सर्व प्रकार । बाबा कुशलस्थानीं स्थिर ॥
 हें स्वप्न नाहीना ऐसा विचार । येऊनि पहाणार साश्चर्य ॥ ६८ ॥
 हे योग हे धोतीपोती । बाळपणापासूनि आचरती ॥
 कोणा न कळेती अगम्यगति । योगस्थिति त्यांची ॥ ६९ ॥

दिडकीस नाही कोणाच्या शिवले । गुणानें प्रख्यातीतें पावले ॥
 गरीब दुबळ्यांस आरोग्य दिवले । हकीम गाजले ते प्रांतीं ॥ ७० ॥
 हकीम हा तो केवळ परार्था । अति उदास तो निजस्वार्था ॥
 साधावया परकीयार्था । असहानर्था साहतसे ॥ ७१ ॥
 ये अर्थांची अभिनव कथा । निवेदितों मीं श्रोतियां करितां ॥
 विदित होईल बाबांची व्यापकता । तैशीच दयार्द्रता तयांची ॥ ७२ ॥
 सन एकोणीसशें दहा सालीं । समय धनतेरस दिवाळी ॥
 बाबा सहज धुनीजवळी ॥ बैसले जाळीत लांकडे ॥ ७३ ॥
 प्रखर तेवळी होती धुनीं । निजहस्त त्यांतचि खुपसुनी ॥
 बाबा बैसले निश्चित मनीं । हात भाजूनि निघाला ॥ ७४ ॥
 माधव नामें तयांचा सेवक । लक्ष गेलें तयाचें साहजिक ॥
 देशपांडेही होते नजीक । तेही तात्कालिक धांवले ॥ ७५ ॥
 जाउनी मार्गें मारुनी बैसका । कंबरेस घट्ट घातला विळखा ॥
 बाबांस मार्गें ओढोनि देखा । पुसती विलोका मग काय ॥ ७६ ॥
 हाहा देवा हें काय केलें । म्हणतां बाबा ध्यानावर आले ॥
 एक पोररे खाकेचें म्हणती निसटलें । भट्टींत पडलें एकाकी ॥ ७७ ॥
 ऐकूनि निजपतीच्या हाके । लोहाराची रांडरे धाकें ॥
 मारुनि आपुल्या पोरस खाकें । भाता फुंके भट्टीचा ॥ ७८ ॥
 फुंकतां फुंकतां लक्ष चुकली । खांकेस पोर हें ती विसरली ॥
 पोर ती अचपळ तेथून निसटली । पडतांच उचलली मी शामा ॥ ७९ ॥
 काढावयास त्या पोरीला । गेलों तों हा प्रकार घडला ॥
 भाजूं देरे हा हात मेला । प्राणरे वाचला पोरीचा ॥ ८० ॥

आतां या हाताचें दुखणें । कैसा उपाय करावा कवणें ॥
 चांदोरकरास पत्र घालणें । माधवरावानें ठरविलें ॥ ८१ ॥
 पत्र लिहिलें सविस्तर । परमानंद प्रसिद्ध डॉक्टर ॥
 समवेत घेऊनिया सत्वर । आले चांदोरकर शिरडीस ॥ ८२ ॥
 उपयोगा पडती दाहोपशमना । ऐशीं घेतलीं औषधें नाना ॥
 परमानंद समवेत नाना । साई चरणा पातले ॥ ८३ ॥
 करुनि बाबांस अभिवंदन । पुसती कुशल वर्तमान ॥
 निवेदिलें आगमन प्रयोजन । हस्तावलोकन प्राथिलें ॥ ८४ ॥
 आधींच हात पोळल्यापासून । भागोजी शिंदा तूप चोळून ॥
 पट्ट्या बांधीतसे करकरून । पान बांधून प्रत्यहीं ॥ ८५ ॥
 तो हात सोडोनियां पहावा । परमानंदास दाखवावा ॥
 दवा उपचार सुरू करावा । गूण पडावा बाबांना ॥ ८६ ॥
 ही सदीच्छा धरुनि मनीं । बहुत नानानीं केली मनधरणीं ॥
 प्रयत्नही केला परमानंदानीं । पट्ट्या सोडूनी पहावें ॥ ८७ ॥
 आज उद्यां आज उद्यां करुनी । वैद्य आपुला अल्ला म्हणूनी ॥
 हस्त न दिधला पहावया लागुनी । खेदही न मनीं तयाचा ॥ ८८ ॥
 परमानंदांचा आणिलेला दवा । तया न लागली शिरडीची हवा ॥
 परी साईदर्शन सुहावा । तयां घडावा योग हा ॥ ८९ ॥
 भागोजीचीच नित्य सेवा । भागोजीनेंच हात चोळावा ॥
 तणें काळें हातही बरवा । होऊनि सर्वा सुख झालें ॥ ९० ॥
 ऐसा जरी हात बरा झाला । न कळे बाबांस येई काय दुकळा ॥
 ती प्रातःकाळची येतां वेळा । पट्ट्यांचा सोहळा प्रतिदिनीं ॥ ९१ ॥

नसतां हातास कांहींही वेदना । नित्य निष्कारण त्याची जोपासना ॥
 घृतमर्दन निष्पीडन जोपासना । आमरणांत चालविली ॥ ९२ ॥
 ही उपासना भागोजीची । साई सिद्धा न आवश्यकता जीची ॥
 भागोजीस घडविती नित्यनेमाची । भक्तकाजाची आवडी ॥ ९३ ॥
 पूर्व जन्मींचे महादोष । भागोजी पावला कुष्ट क्लेश ॥
 परी त्याचें भाग्य विशेष । साई सहवास लाधला ॥ ९४ ॥
 लेंडीवरी निघतां फेरी । भागोजी बाबांचा छत्रधारी ॥
 रक्तपिती भरली शरीरीं । परी सेवेकरी प्रथम तो ॥ ९५ ॥
 धुनीपासले स्तंभापाशीं । बाबा जेव्हां प्रातःसमयाशीं ॥
 प्रत्यहीं बैसत निजारामाशीं । हाजर सेवेसां तें भाग्या ॥ ९६ ॥
 हातापायांच्या पट्ट्या सोडणें । त्या त्या ठायीचे स्नायू मसळणें ॥
 मसळल्या ठायीं तूप चोळणें । सेवा करणें भाग्यानें ॥ ९७ ॥
 पूर्व जन्मींचा महापापिष्ट । सर्वांगीं भरलें रक्त कुष्ट ॥
 भागोजी शिंदा महाव्याधिष्ट । परी भक्त वरिष्ट बाबांचा ॥ ९८ ॥
 रक्तपितीनें झडलीं बोटें । दुर्गंधीनें सर्वांग ओखटें ॥
 ऐसें जयाचें दुर्भाग्य मोठें । भाग्य चोखटें सेवां सुखें ॥ ९९ ॥

१ सेवा करावयासाठीं कोणीही येवो. साई बाबांनीं कोणाचा कधींही
 अन्हेर केला नाही. उलट त्यास प्रेमानेंच वागविलें आहे. एकदां एक
 महारोगी बाई महाराजांकडे आली. महाराजांनीं भीमाबाई नांवाच्या एका
 मराठे जातीचे बाईला तिला आपल्या घरी राहण्यास जागा देण्या-
 विषयी सांगितलें. भीमाबाई म्हणाली, “ बाबा तिला महारोग झाला
 आहे ना ? तिला माझ्या घरांत जागा कशी देऊं ? ” महाराज म्हणाले,
 “ अगे ती महारोगी असली म्हणून काय झालें ? ती माझी बहीण आहे.
 सख्खी बहीण आहे. तिला आपल्या घरी घेऊन जा. ” असे महाराजांचे

किती म्हणुनी श्रोतयांला । वणू बाबांच्या अगाध लीला ॥
 एकदां गावीं ग्रंथीज्वर आला । चमत्कार झाला तो परिसा ॥ १००
 दादासोहेब खापड्यांचा । मुलगा एक लहान वयाचा ॥
 आनंद साईसहवासाचा । निज मातेच्या सहयोगी ॥ १०१ ॥
 आधींच तो मुलगा लहान । ताप आला फणफणून ॥
 मातेचें हृदय आलें उलून । अस्वस्थमन जाहली ॥ १०२ ॥
 उमरावती वसतीस्थान । आलें मनीं करावें प्रस्थान ॥
 सायंकाळची वेळ साधून । आली आज्ञापन घ्यावया ॥ १०३ ॥
 अस्तमानची करितां फेरी । बाबा येतां वाडिया शेजारीं ॥
 बाई जाउनी पाय धरी । निवेदन करी घडलें जें ॥ १०४ ॥
 आधींच स्त्रियांची जात घाबरी । तशांत मुलाची थांबेना शिरशिरी ॥
 ग्रंथि ज्वराची भीतीही भारी । निवेदन करी घडलें तें ॥ १०५ ॥

शब्द निघाल्यावर भीमाबाई तिला आपल्या घरीं घेऊन गेली व तिनें
 तिला उतरावयाला जागा दिली. ती महारोगी बाई एक महिना राहून
 तिनें तेथेंच आपला देह ठेविला.

बाळाजी पाटील नेवासकर हे एकदां आपल्या गांवीं जाण्यासाठीं
 परवानगी मागूं लागले. महाराज म्हणाले “ तो दगडूभाऊ आजारी आहे
 त्याच्याकडे आपण लक्ष घावें. ” दगडूभाऊ हा जातीचा मुसलमान रक्त-
 पितीनें अत्यंत पीडला होता. पाटलांनीं रोज त्याच्या आंगांतले किडे
 काढावे, सगळी लस स्वतः धुवावी, आणि त्याला स्नान घालावें असा
 क्रम एक महिना चालला. पुढें तो दगडूभाऊ मला आणि पाटलाला
 महाराजांनीं घरीं जाण्याची परवानगी दिली.

२ दि ऑनरेबल गणेश श्रीकृष्ण खापर्डे जे इल्ली इंडिया सरकारने
 लेजिस्लेटिव्ह असंब्लीचे मेंबर आहेत

बाबा वदती मृदु वचन । आभाळ आलें आहे जाण ॥
 पडेल पाऊस पीकपिकोन । आभाळ वितळून जाईल ॥ १०६ ॥
 भितां किमर्थ ऐसें वदून । कफनी कंबरेपर्यंत उचलून ॥
 दाविते झाले सकळां लागून । ग्रंथी टवटवून उठलेल्या ॥ १०७ ॥
 कुक्कुटीच्या अंड्यांएवढें । चार ग्रंथी चोहींकडे ॥
 म्हणती पहा हें भोगणें पडे । तुमचें सांकडें मजलागीं ॥ १०८ ॥
 हें दिव्य आणि अलौकिक । कर्म पाहोनि विस्मित लोक ॥
 भक्तांलागीं दुःखेही कैक । भोगिती अनेक संत कशीं ॥ १०९ ॥
 मेणाहूनि मऊचित्त । सबाह्य जैसें नवनीत ॥
 लाभेवीण भक्तांसी प्रीत । भक्तचि गणगोत जयाचें ॥ ११० ॥
 एकदां ऐसा वर्तला प्रकार । नानासाहेब चांदोरकर ॥
 निघाले सोडूनि नंदुरवार । पंढरपुरास जावया ॥ १११ ॥
 नाना परम भाग्यशाली । साईची अनन्य सेवा फळली ॥
 भूवैकुण्ठ प्राप्ती घडली । मामलत मिळाली तेथील ॥ ११२ ॥
 येतांच हुकूम नंदुरबारीं । जाणें होतें अति सत्वरीं ॥
 तातडीनें केली तयारी । हेत अंतरीं दर्शनाचा ॥ ११३ ॥
 सहकुटुंब सहपरिवार । शिरडीस जाण्याचा झाला विचार ॥
 शिरडीच प्रथम पंढरपूर । करूं नमस्कार बाबांसी ॥ ११४ ॥
 नाही कोणास पत्र पाठविलें । नाही निरोप वृत्त कळविलें ॥
 सरसामान सर्व आवरिलें । गाडींत बैसले लगबगा ॥ ११५ ॥
 ऐसे जे हे नाना निघालें । नसेल शिरडींत कोणास कळलें ॥
 परी साईस सर्व समजलें । सर्वत्र डोळे तयांचे ॥ ११६ ॥

नाना निघाले सत्वर । असतील निमगावाचे शिवेवर ॥
 तों शिरडींत चमत्कार । घडला साचार तो परिसा ॥ ११७ ॥
 बाबा होते मशींदींत । म्हाळसापती समवेत ॥
 आपाशिंदे काशीराम भक्त । वार्ता करीत बसलेले ॥ ११८ ॥
 इतुक्यांत बाबा म्हणती अवघे । मिळून करूंया भजन चौघे ॥
 उघडिले पंढरीचे दरवाजे । भजन मौजेनें चालवूं ॥ ११९ ॥
 साई पूर्ण त्रिकालज्ञाता । कळून चुकली तयां ही वार्ता ॥
 नाना शिवेच्या ओढयासीं असतां । भजनोल्हासता बाबांस ॥ १२० ॥

॥ भजन ॥

“पंढरपुरला जायाचें जायाचें । तिथेंच मजला राह्याचें ॥
 तिथेंच मजला राह्याचें राह्याचें । घर तें माझ्या रायाचें ॥”
 स्वयें बाबा भजन म्हणती । भक्त बसलेले अनुवाद करिती ॥
 पंढरीचें प्रेमांत रंगती । इतक्यांत येती नानाही ॥ १२१ ॥
 सहकुटुंब पायीं लागत । म्हणती आतां आम्हां समवेत ॥
 महाराजांनीं पंढरपुरांत । निवांस निश्चित बसावें ॥ १२२ ॥
 तों ही विनंती नकोच होती । आधींच बाबांची उल्हास वृत्ती ॥
 पंढरी गमन भजन स्थिती । जन निवेदिती तयांस ॥ १२३ ॥
 नाना मनीं अति विस्मित । लीला पाहूनी आश्चर्य चकित ॥
 तया पायीं डोई ठेवित । सद्गदीत जाहले ॥ १२४ ॥
 घेऊनिया आशिर्वचन । उदी प्रसाद मस्तकीं वंदून ॥
 चांदोरकर पंढरपुरा लागून । निरोप घेऊन निघाले ॥ १२५ ॥

ऐशा गोष्टी सांगूं जातां । होईल ग्रंथ विस्तारता ॥
 म्हणऊनी आतां परदुःख निवृत्तिता । विषय आटोपता घेऊं हा ॥१२६॥
 संपवूं हा अध्याय आतां । अंत नाहीं बाबांचे चरिता ॥
 पुढील अध्यायीं अवांतर कथा । वदीन स्वहितालार्गी मी ॥१२७॥
 ही मीपणाची अहंवृत्ति । जिरवूं जातां जिरेना चिर्ती ॥
 हा मी कोण न कळे निश्चितीं । साईच वदतील निज कथा ॥१२८॥
 वदतील नर जन्माचि महती । कथितीळ निजभैक्ष्य वृत्ति ॥
 बायजाबाईची ती भक्ति । भोजन स्थिति ही अपुलि ॥ १२९ ॥
 सर्वे घेऊनि म्हाळसापती । तैसेच कोते तात्या गणपती ॥
 बाबा निजत मशीदीप्रती । कैसिये रीती तें परिसा ॥ १३० ॥
 पंत हेमाड साईस शरण । म्हणवी भक्त-पार्यींची वहाण ॥
 तयास साईची आज्ञा प्रमाण । झालें निरूपण येथवर ॥ १३१ ॥

इति श्रीसंतसज्जन प्रेरिते । भक्त हेमाडपंत विरचिते ॥

श्रीसाईसमर्थ सच्चरिते । विविधकथा निरूपणं नाम

सप्तमोऽध्यायः संपूर्णः

श्रीसाईबाथार्पणमस्तु शुभंभवतु.

